

ZIELONE MIEJSCA PRACY – JAK JE BADAĆ, A JAK JE TWORZYĆ?

KIF|R|E|S|I|E|A|R|C|H

1|STRONA

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

CZ. 1. JAK JE BADAĆ?

- Skutki globalnego kryzysu ekonomicznego i ich wpływ na konkurencyjność UE (Strategia Europa 2020)
- Rosnąca automatyzacja procesów produkcji: zmiany w strukturze zawodów
- Procesy ekonomiczne: wzrost bez zatrudnieniowy
- Zmiany klimatyczne: konieczność transformacji do niskoemisyjnej gospodarki

OECD 2013: „Nie istnieje żadna oficjalna definicja „zielonej gospodarki”, „zielonych miejsc pracy”, czy „zielonych sektorów w gospodarce” w Polsce.

InE: „zielone miejsca pracy” to „miejsca pracy będące efektem przedsięwzięć związanych z inwestycjami kapitałowymi lub niekapitałowymi, które zmniejszają negatywny wpływ gospodarki i obszarów użyteczności publicznej na środowisko.

Zielone miejsca pracy mogą powstać w każdym sektorze gospodarki, pod warunkiem, że pracownicy będą w sposób bezpośredni lub pośredni zaangażowani w polepszanie środowiska w danym obszarze oraz poczynią starania mające na celu wyeliminowanie działań szkodliwych dla środowiska w perspektywie krótko- i długoterminowej”

OECD i Bank Światowy

-Rosnąca świadomość regulacji → większa transformacja umiejętności i wyłanianie się nowych zawodów, niezbędnych do adaptacji rynków do gospodarki niskoemisyjnej.

	Intensywność tworzenia nowych zawodów
Remonty budynków (np. termomodernizacja)	Red
Przechodzenie na pojazdy nisko lub zeroemisyjne	Blue
Wiatr, Słońce	Red
Inteligentne liczniki	Red
Rozwój baterii i technologii gromadzenia energii	Blue
Czysta energia (badania i rozwój)	Blue
CCS (technologie składowania węgla)	Yellow

wysoka	Red
średnia	Blue
niska	Yellow

Źródło: OECD 2010, *Green jobs and skills: the local labour market implications of addressing climate change*

Niemcy

- Początki: wspieranie boomu na termomodernizację budynków, do której doszły szybko panele słoneczne i kolektory. Państwo aktywnie włączyło się w proces poprzez mechanizmy subwencjonowania. Obecnie ok. 370 tyś. zielonych miejsc pracy w samej branży OZE.

Kraje skandynawskie

- spółdzielnie energetyczne
- zielone innowacje
- zarządzanie odpadami, recykling (gospodarka cyrkularna)
- gminy zeroemisyjne
- ekoinnowacje

I. Cele badania:

1. Ogólny: pierwsze rozpoznanie potencjału województwa mazowieckiego w zakresie tworzenia zielonych miejsc pracy.
2. Szczegółowe:
 - 2.1. Wskazanie, które z wyodrębnionych branż i zawodów mają szansę na spełnianie standardów zielonych miejsc pracy w krótkiej, średniej i dłuższej perspektywie.
 - 2.2. Wskazanie, jakie nowe branże i zawody, spełniające standardy zielonych miejsc pracy, mogą pojawić się na mazowieckim rynku pracy i zostać wspierane przez instytucje państwowe, jak również odpowiednie narzędzia stymulujące rozwój regionalnego rynku pracy.

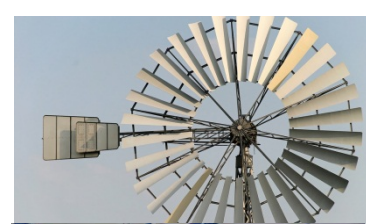
II. Pytania badawcze:

1. Jak kształtuje się potencjał woj. mazowieckiego do tworzenia zielonych miejsc pracy?
2. Jak kształtuje się mapa branż w woj. mazowieckim, zdolnych do zielonej transformacji, tworzenia zielonych miejsc pracy, zarówno poprzez zazielenienie zawodów, jak i tworzenie nowych miejsc pracy?
3. Co ogranicza a co stymuluje rozwój zielonych miejsc pracy na poziomie woj. mazowieckiego, ponadregionalnym i zagranicznym?
4. Jak przedsiębiorcy działający na Mazowszu, z branż z potencjałem do zielonej transformacji, oceniają możliwość tworzenia zielonych miejsc pracy?
5. Co w opinii przedsiębiorców najbardziej sprzyja, a co ogranicza tworzenie zielonych miejsc pracy?

- 1. Desk research.** Cel: zmapowanie stanu wiedzy o ZMP w dotychczasowych badaniach, strategiach rozwoju regionu oraz w zakresie dostępnych informacji statystycznych na temat specyfiki i potencjału rozwojowego branż, zaliczanych do zielonej gospodarki na terenie Mazowsza.
- 2. Analiza dyskursu** (prasa opiniotwórcza i branżowa, dostępna online, szczególnie od grudnia 2014).
Cel: charakterystyka sposobu definiowania, określania zielonych miejsc pracy w polskiej sferze publicznej, wskazanie sposobów i strategii argumentowania za ich rozwojem, wskazanie najważniejszych aktorów instytucjonalnych wypowiadających się na ten temat.
- 3. IDI z ekspertami** (3 grupy: z Mazowsza, spoza Mazowsza, spoza Polski). Liczba: 15.
Cel: porównanie doświadczeń spoza Mazowsza.
- 4. Wywiady kwestionariuszowe CAPI z przedsiębiorcami** (2 grupy: (A) wąska definicja: branże zaliczane do generujących zielone miejsca pracy – 300 wywiadów, (B) branże potencjalnie nadające się do zazielenienia – 600 wywiadów).
Cel: analiza opinii przedsiębiorców z Mazowsza nt. funkcjonowania i tworzenia ZMP.

- Biomasa, biopaliwa, biogaz
- Energia odnawialna - woda, słońce, wiatr, ziemia
- Odzyska ciepła, rekuperacja
- Oczyszczenie ścieków i asenizacja
- Gospodarka odpadami, surowce wtórne – wywóz, utylizacja, recykling,
- Woda, uzdatnienie, filtracja
- Ziemia, rekultywacja, usuwanie zanieczyszczeń
- Powietrze, usuwanie zanieczyszczeń
- Izolacja akustyczna, redukcja hałasu
- Energooszczędne instalacje energetyczne, elektryczne, hydrauliczne
- Usługi budowlane - Termoizolacji i ocieplanie budynków, domy pasywne i energooszczędne
- Budowlane materiały energooszczędne – okna, materiały izolacyjne itp.
- Usługi architektoniczne i projektowe w obszarze minimalizacji oddziaływania na środowisko
- Usługi doradcze/konsultingowa w zakresie ochrony środowiska, opinie, pomiary, raporty środowiskowego
- Prace badawcze i rozwojowe w zakresie ochrony środowiska
- Produkcja wyrobów ekologicznych, innych niż artykuły rolnicze
- Rolnictwo i przetwórstwo ekologiczne
- Zieleń, nasadzenia, leśnictwo i zarządzanie terenami leśnymi
- Transport kolejowy
- Transport morski i śródlądowy

1. Do tej pory nie prowadzono żadnych systematycznych analiz lub szacunków rozwoju branż, zaliczanych do ZMP na poziomie regionalnym (woj. mazowieckiego).
2. Konieczność dokonywania szacunków na podstawie dostępnych dotychczasowych szacunków dla kraju (dodatkowo: nie zawsze znana jest metodologia szacunków ogólnopolskich). Danych ogólnopolskich nie można po prostu podzielić przez liczbę województw.
3. Badanie potencjału ma za zadanie wskazanie sektorów o największych szansach rozwojowych pod względem zielonych miejsc pracy. Nie musi dać dokładnej liczby miejsc, które powstaną. Szacunki oparte są na opcjach scenariuszowych.

CZ. 2. JAK JE TWORZYĆ?

Zdaniem OECD, można zwiększyć zakres sektorów i branż wchodzących w skład zielonej gospodarki, poprzez:

- poszerzenie świadomości na temat potencjału rozwojowego „zielonej gospodarki”,
- zmianę zachowań w stronę większego zainteresowania oddziaływaniem gospodarki na środowisko,
- stymulowanie popytu na „zielone” produkty i usługi,
- ukierunkowanie wsparcia na sektory “zielonej gospodarki”, stanowiące potencjał każdego regionu.

Konieczne jest kształcenie zarówno wysokowykwalifikowanych specjalistów i inżynierów po studiach wyższych, jak i odnowienie szkolnictwa zawodowego, którego absolwenci będą stanowić wsparcie zespołów specjalistycznych (montażowych, produkcyjnych).

Bardzo ważne będą również kompetencje z zakresu wiedzy ekonomicznej, prawnej oraz menadżerskiej o procesach prowadzenia działalności gospodarczej, spełniającej standardy zielonej gospodarki, a także współpracy sektora prywatnego z administracją publiczną.

Edukowanie:

Jak i kogo należy edukować na poziomie edukacji formalnej (szkoły zawodowe, średnie, wyższe), w zakresie np. energetyki odnawialnej, energooszczędnego budownictwa, agroturystyki, nowoczesnego przetwarzania odpadów, organizacji procesów produkcji?

- Nowe programy kształcenia zawodowego
- Nowe kierunki studiów
- Silna współpraca z pracodawcami

Szkolenia:

Jakie szkolenia są najbardziej potrzebne?

Wymiana wiedzy:

Od kogo warto czerpać dobre praktyki?

Dziękuję za uwagę